

doncs de Portugal amb el compromís de complir les condicions de la seva llibertat sota jurament i «haver-se partit l'hòstia sagrada com s'acostumava a fer entre els senyors dels món per les coses àrdues e de molta importància.»

El rei Joan de Navarra qui era també germà dels infants i del rei Anfós tractà amb aquests d'una manera secreta de que el Comte tenia de morir ja que així tenien la certesa de que no els hi faria guerra. Així és que es procuraren algunes cartes del rei Anfós adreçades al catlà del Castell de Xàtiva i li demaneren que els fos portat el Comte d'Urgell; com sigui que era molt dejorn del matí els infants insistiren que el fes aixecar i els fos portat a la seva presència, el catlà complí en aquest comès i anant al lloc on el Comte dormia el despertà dient-li: «Senyor comte, aci son lo rei de Navarra e los infants don Henrich e don Pedro qui us demanen, car dien volen parlar ab vos; així que, si us plaurà, levau-vos e veniu, car ells vos demanen cuitadament, que dien se'n volen anar.» El comte al sentir això digué «O Catlà mort som jo.» I com el catlà es meravellés d'aquestes paraules, el comte li afirmà i es preparà a ben morir.

Després seguí sumisament a l'igual com un condemnat a qui van a sentenciar i abans d'arribar al lloc on l'esperaven s'adreçà al catlà i li digué «Recorte

catlà que abans no seran passats cinquanta anys que la mia sanch e destructió serà vindicada»... (1).

L'entrevista amb els infants fou de curta durada, se sentiren uns breus crits que foren seguidament ofegats i de prompte, obriren la porta i cridaren al catlà el qual ja veié al comte estirat a terra. Davant del seu astoraments i planys els infants digueren que no temés car aquesta era la voluntat del rei; que el portés en el seu llit i cridés al batlle de Valencia dient-li que el comte havia estat trobat mort. Dit això desaparaguéren ràpidament.

El cos del dissortat comte fou enterrat en l'església de framenors de la ciutat de Xàtiva.

Les paraules dites pel comte al catlà abans de morir es compliren. Tenint el rei Anfós un setge a Nàpols i estant amb ell l'infant Pere, aquest envoltat per més de cinc cents soldats, fou tirada una pedra que rebotant a terra anà a parar en el cap de l'infant arrebassant-li sense ferir ni tocar a ningú més. Mes tard també, l'infant Enric fou ferit a Castella per Alvar de Luna d'una manera tan lleu «que no'n deguere morir una mosca» i de qual ferida morí molt esgarrifosament.

D'aquesta manera contra llei i contra jurament fou estroncada definitivament aquella niçaga de Comtes-reis catalans que tanta de glòria conqueriren pel nostre poble i que tant amunt el posaren havent estat una meravella i baluard avençat de la civilització medieval i essent castigats els seus assassins d'una manera justa, encara que la pobra Catalunya en fou sofridora dels resultats.

R. DALMAU I FERRERES.

(1) Bibliografia "Scriptura privada." manuscrit anònim del segle XV.

Fàbrica de llegiu «**LA PRINCESA**»

BLAUS EN PASTA I EN BOSC
SES COMPRIMIDES, CRISTALL

::: SOSA I LLURS DERIVATS :::

JOSEP PERRAMON

DIPÒSIT DE GALETES DE TO-

::: ::: TES CLASSES. ::: :::

Carretera de Vich, 31 i 33
Telèfon, 1352

Manresa

Realitats

Vivim uns dies — tothom ho sent — en què tot són laments i mala estrugància. Sembla que haguem perdut la carta de navegar; no sabem on dirigir-nos; com si aturats en el camí, capficats, no trobéssim la continuació, restant embabiecats i preguntant-nos a totes hores: — On anirem a parar? — Déu meu, quins giravols dona el món!

Ben cert que sí. La lluita social temps ha covada, latent, foraja ara per sortir i rabejar-se en el si de la societat. Certa classe obrera, sembla que tot ronsejant, fa seva la necessitat de la implantació del paradís soviètic. Els descontents avui augmenten, anant a engruixir les files dels qui volen el país de la terra de promissió. És clar, sa n'ha fet tanta propaganda, que no és estrany hi hagi gent que el desitji!